

Prestøya i Kirkenes



Faktaark for prosjektet «Fugleturisme i Midt- og Øst-Finnmark», et prosjekt i «Naturarven som verdiskaper (M)»

Prestøya i Kirkenes er en fin lokalitet for tilreisende fuglekikkere som har begrenset tid, eller som ikke har tilgang til egen bil. Øya ligger i gangavstand fra både Kirkenes sentrum og hurtigrutekaia. Her kan man stifte et første bekjentskap med flere av områdets karakterarter. Det er anlagt en tursti med informasjonsplakater langs hele den sørlige delen av øya.

Den lille øya Prestøya befinner seg omlag to kilometer øst for Kirkenes sentrum. Under 2. verdenskrig ble det laget en veifylling over det grunne sundet til Prestøya. Senere er store gruntvannsområder på begge sider fylt igjen og tatt i bruk som havne-, forretnings- og industriområde. Daglig legger Hurtigruta til her før den setter kursen sørover mot Bergen.

Prestøya er om lag én kilometer lang og 400 meter bred. De sentrale delene av øya er dekket av rekkehus og villabebyggelse. I tillegg huser øya HF Kirkenes sykehus, Prestøyhjemmet og to barnehager. Selv om det bor og arbeider en hel del mennesker på Prestøya, kan området også by på et rikt og variert fugle- og dyreliv. Den sørligste delen av øya er preget av bjørkeskog med rik urtevegetasjon. Lengst i nord, bak sykehuset, finnes

det en 50 meter høy klippe med lav og multebær. Under 2. verdenskrig lå det en tysk kanonstilling oppe på klippen.

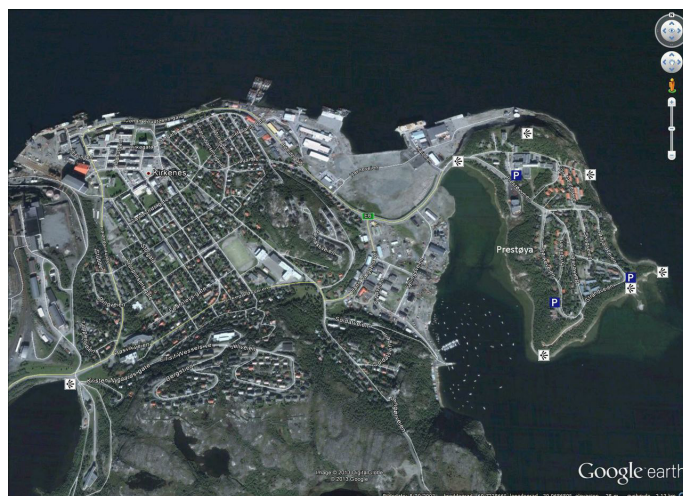
I Prestebukta og på sørsiden av Prestøya er fjorden grunn, og ved lavvann avdekkes store mudderflater. Dette er et viktig rasteområde for ande- og vadefugler under trekket vår og høst. Her er også vakre strender og små grassletter. Fra Fugleneset i sørøst strekker det seg en grunn terskel tvers over fjorden til Svartaksla ved Jakobsnes. Lokale strømforhold gjør dette til et særlig viktig næringsområde for både fisk og sjøfugl.

Habitat og observasjonsarter

Totalt er det registrert drøyt 120 fuglearter på Prestøya. De fleste artene besøker øya under trekket vår og høst,



Prestebukta og Kirkenes sykehus



Prestøya til høyre i bildet



Fjæra på sørsiden av Prestøya



Prestøya sett fra vest

men det er også en del arter som søker næring i fjorden vinterstid.

Blant de vanligste artene i området er smålom, storskarv, stokkand, ærfugl, havelle, sjøorre, kvinand, siland, laksand, tjeld, sandlo, fjæreplytt, myrsnipe, lappspove, rødstilk, tyvjo, hettemåke, fiskemåke, gråmåke, svartbak, rødnebbterne, bydue, linerle, løvsanger, kjøttmeis, skjære, kråke, ravn, gråspurv og gråsisik.

Praktærfugl kan vanligvis sees ved Prestøya fra slutten av desember til slutten av april. Opptil 345 individer er observert i området. Om vinteren oppholder praktærfuglene seg gjerne midtfjords mellom Prestøya og Jakobsnes, eller i området mellom Stangskjæret og Svartaksla – enten sammen med ærfugl eller i tette, artsrene flokker. Praktærfuglene lever hovedsakelig av sjøpinnsvin, blåskjell, kameleonslangestjerner, krabber og vanlige korstroll som de finner på 20-40 m dyp.

Stelleranda sees hovedsakelig ved Prestøya under vårtrekket i april-mai. Opptil 250 individer er observert i området, men de siste årene har arten dessverre blitt stadig mer sjelden.

Noen få par krykkjer hekker fortsatt i Kjerringstupet rett vest for Prestøya. Polarmåke og grønlandsmåke dukker fra tid til annen opp vinterstid.

En større koloni med rødnebbterne pleide inntil for få år siden å hekke i utfyllingsområdet, men utbygging og økt ferdsel har redusert bestanden til et minimum. Av mer uvanlige arter som er registrert på Prestøya kan nevnes islom, stripegås, knekkand, brilleand, svarthalespove, snøugle, haukugle og stjertmeis.

Adkomst

Prestøya er et lett tilgjengelig område som kan by på spennende fugler det meste av året; spesielt fra januar til august. Lokaliteten er særlig aktuell for besøkende som nettopp har ankommet Kirkenes med fly eller Hurtigrute. Mange av de vanligste artene kan sees her, og sjeldnere arter kan dukke opp fra tid til annen.

Følg skilt fra Kirkenes sentrum mot Prestøya (om lag to kilometer). Vel fremme er det mulig å parkere ved sykehuset eller langs en av veiene i området. Best oversikt over gruntvannsområdene får man hvis man parkerer i Strandveien og rusler forsiktig gjennom bjørkeskogen ned til fjæra. Teleskop er å anbefale. Det er anlagt en tursti langs hele den sørlige delen av øya.

De indre delene av Prestebukta studeres best fra Prestøyveien i nord. Det er også mulig å klatre opp på knausen nord for sykehuset. Herfra har man god utsikt nordover mot Sabelskjæret og østover mot Jakobsnes.

Annen informasjon

Fem selarter er registrert i indre deler av Bøkfjorden: Havert og steinkobbe opptrer regelmessig i fjorden, mens storkobbe, ringsel og grønlandssel forekommer mer sporadisk. Hvalross ble første gang observert i Bøkfjorden i mars 2013. Rev og hare sees regelmessig på øya, og tamrein kan dukke opp sommerstid.

I likhet med resten av Kirkeneshalvøya, er alt dyreliv og fugleliv på Prestøya fredet.



Bøkfjorden og Sabelskjæret sett fra Prestøya

Faktaarket er laget av Morten Günther

